

తీరిన కౌరిక

ఐ హేట్ హార్ ... ఐ హేట్ హార్ విత్ ఆర్ మైస్రోల్ అండ్ హార్ట్..
 బొగ్గులు తేవాలట... బొగ్గులు తన జీవితంలోకి బొగ్గులే తెచ్చింది ...
 మల్లెలు తెస్తుందనుకున్నాడు. మందారాలు తెస్తుందనుకున్నాడు. మక
 రందం కురుపిస్తుం దనుకున్నాడు. మాధుర్యంతో ప్రపంచాన్ని మర
 పిస్తుందనుకున్నాడు. కాని బొగ్గులు బొగ్గులు తెచ్చింది ... "వచ్చేటప్పుడు
 బొగ్గులు తీసుకరాకపోతే రాత్రికి వంట సున్న." ఎంత నిర్లక్ష్యం....
 ఎంత అహంకారం.... ఎంత బాధ్యతారాహిత్యం . ఎంత తేలికతనం.... తన
 సంపాదన మీద, తన బ్రతుకుమీద - మార్కెట్ లో తన విలువమీద ...
 చీ.... చీ.... చీ.... ఈ ఆడవాళ్ళంతా యింతే. తమ ఆర్థికావసరాలు తీర్చే
 ఒక సాధనంగా వాడుకుంటారు మగవాణ్ణి. మగవాడు ఆ సాధనం కావ
 టంలో ఫెయిల్ అతే వాడిని ఎంత అపహాస్యంపాలు చెయ్యటానికి కూడా
 వెనుకాడరు. ఇది లాస్ట్ వీక్ కదా.... తన దగ్గర నయాపైసా లేదని
 తెలుసు కదా.... ఎందుకలా బొగ్గులు తెమ్మని పురమాయిస్తుంది? తను
 ఎలా తేగలడు? ఏ పక్క వారింట్లోనో అరువుతెచ్చి ఎలాగో ఈ రెండు
 రోజులు గడపకూడదు? అబ్బే.... ప్రక్కవారిని అడగదట.... ఇంటింటికి
 బిచ్చమెత్తదట.... కాని తనుమాత్రం ఎవడి దగ్గరకో వెళ్ళి కాళ్ళావేళ్ళా
 పడి డబ్బు సంపాదించి, బొగ్గులు కొనుక్కొనివస్తే వంటచేస్తుంది.... తన
 పెళ్ళి అయినప్పటి నుండి చూస్తున్నాడు.. సావిత్రిలో ఆ గర్వం.... ఆ
 నైర్లక్ష్యం.... తనంటే ఆ తేలిక భావం.... తమ పుట్టంటివాళ్ళు బాగా
 డబ్బున్నవాళ్ళనే ఆ సుపీయార్టీ కాంప్లెక్సు.... తన అన్నగాడెవడో తహ
 సీల్దార్ అనే బింకం-అంత గొప్పవాళ్ళయితే తనకెందుకిచ్చారు? ఏ
 మహారాజు కుమారుడికో యిచ్చి చెయ్యక పోయారా? ఒంటిస్తంభం

మేడమీద కూర్చోబెట్టి ప్రతిరోజూ పూజచేసేవాడు.... అసలు తనన్నా, తను చేస్తున్న ఉద్యోగమన్నా సావిత్రికి యే మాత్రం గౌరవంలేదు. ఆ కారణంగానే తనంటే అంత నెర్లక్ష్యం... తేలికభావం.. ఆ నెర్లక్ష్యాన్ని, ఆ తేలికభావాన్ని ఎలా అణచెయ్యాలో తనకి అంతుపట్టటంలేదు....

రాజారావు ఇంటినుండి కాలేజీ వైపు నడుస్తున్నాడు. అతనిచేతిలో ఉన్న చిన్న నోట్ బుక్ నలిగిపోతున్నది. దార్లో ఇద్దరు ముగ్గురు స్టూడెంట్స్ "గుడ్ మార్నింగ్ సర్" అంటున్నారాజారావు గమనించటం లేదు.

సావిత్రిని మొదటిసారిగా చూచినప్పుడు ఎన్ని మధుర స్వప్నాలలో తేలిపోయాడు సావిత్రి నిజంగా అందమైంది. (ఆమె గర్వానికి కారణం కొంతవఱకు ఆ అందమని కూడా తనకి చాలాసార్లనిపించింది.) ఏ ఊర్వశో, మేసకో దివినుండి భువికి తనకోసం దిగి వచ్చిందనుకున్నాడు. ఆమెతో గడపబోయే జీవితాన్ని గూర్చి ఎంత భావకవిత్యం రాసుకున్నాడో తనలో తను.. ఎన్ని యుగాలుగానో తను సావిత్రి కోసం ఎదురు చూస్తున్నాననుకున్నాడు. ఆమెలో ఐక్యమైపోయి తరతరాలుగా అనుభవిస్తున్న నిరంతర తపనని విరహాన్ని తీర్చు కోవాలనుకున్నాడు. చలంగారి ఊర్వశీ పురూరపుల్ల... సావిత్రి తనూ గొప్ప ప్రేమమయ శృంగారమయ జీవితాన్ని గడపాలనుకున్నాడు... పెళ్ళయ్యింది... కలలో నుండి వాస్తవంలోకి వచ్చాడు. అందం తను అనుకున్నంత పవిత్రమైనది, అలౌకికమైనది కాదనిపించింది. సావిత్రిలో ఐక్యమై తన జీవితాన్ని తరింప జేసుకోవాలన్న తన కోరిక తీరలేదు. అసలు సావిత్రికి తనకి మధ్య యెన్నో తెరలు... సావిత్రిలో ఎప్పుడూ ఆ అంటి అంటునితనం యేదోమాయ... తన కర్థంకాని యెన్నో లోకాలు... ఆ లోకంలోకి తనని రానివ్వదు. తను వెళ్ళలేడు... ఆ మాయని మాయంచెయ్యలేడు. సావిత్రి అందం తనకో ఏండమావి అయ్యింది. వెర్రిగా ఆ ఏండమావిని అనుభవించాలనుకుంటాడు. వెర్రిగా ఆ ఏండమావికోసం పరుగెత్తుతాడు. కాని ఆ అందానికి, తనకి మధ్య అశేషమైన అభాతాలున్నాయి. ఆ అందం తనదికాదు. తనది చేసుకోలేడు.... అదో అడవికాచిన వెన్నెల....

తనంటే సావిత్రికి ఆ నిర్లక్ష్యం యెందుకో తన కర్మంకాదు. తనకేం తక్కువ? అందంగా లేదా? తను ఎం. ఏ. చదివే రోజుల్లో తమకి పొలిటికల్ థాట్ చెప్పే మేడమ్ (చాలా అందంగా ఉండేది... కొంచెం వయస్సుకువైనా...) తన నెప్పుడూ “ఎ వెరీ స్మార్ట్ బోయ్” అనటం మరిచిపోలేదు. తన క్లాస్ మేట్ ఉమ తనకేసి ఆకగా చూడటం ఎప్పుడూ జ్ఞాపకం వస్తుంది...కాని సావిత్రి... ఒక్కసారై నా... తనజుట్టు లోకి చేతులుపోనిచ్చి, (తనభార్య తనజుట్టులోకి చేతులుపోనిచ్చి మాట్లాడాలని తనకో గాఢమైన కోరిక) తన కళ్ళలోకి పరవశంతో చూస్తూ, తన హృదయం మీద వాలిపోయి “మీరు ఈ సూట్ లో చాలా బావుంటారండి... ఈ కలర్ మీకు అద్భుతంగా ఉంటుందండి” అంటుందా? పోనీయ్... తను “నువ్వు ఈ చీరలో అద్భుతంగా ఉంటావు.... ఈ చీరే కట్టుకో” మంటే “అబ్బే! ఆ చీరలో అమ్మమ్మలాగుంటాను... యేం సెలక్షన్ డి” అంటుంది— ఒకసారైప్పుడో బట్టలషాప్ కెడితే ఎవరో ఒక అందమైన యువతి ఒక చీరే బేరమాడుతూంటే చూసాడు. ఎందుకో తనకా చీరే వెంటనే నచ్చింది - (ఆ యువతి అందంగా ఉండటం వల్ల ఆ చీర అందంగా కన్పించిందేమోనని ఆ తర్వాత అనుకున్నాడు) సావిత్రి ఆ చీరలో యే వైజయంతిమాల లాగానో ఉంటుందనిపించింది. వెంటనే ఆ చీర ఆ అమ్మాయి అడిగిందనికంటే ఐదు రూపాయలు ఎక్కువ విచ్చి... సావిత్రిని... తన ముద్దుల భార్యని.... సంతోష సాగరంలో ముంచెత్తాలని, ఆనంద పారవశ్యాలలో తేలించాలని... కొండంత ఆకతో యింటికోచ్చాడు. “ఏడ్చినట్లుంది... మీరిలాగే చెత్త చీరలకి డబ్బు తగలేస్తా” రంది... తన ముఖం మీదే... ఆ రాత్రంతా ఎంత సరకయాతనని అనుభవించాడో?

రాజారావు జేబులో నుండి దస్తీ తీసి చమట తుడుచుకున్నాడు.

తను ప్రతిరోజూ కాలేజీకి వెళ్తుంటాడు కదా... వెళ్ళేటప్పుడు ఒక్కసారై నా ప్రేమగా, గోముగా “మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తారు... ఇంత సేపు— ఇన్నియుగాలు మిమ్ముల్ని విడిచి ఎలా ఉండను.... వచ్చేటప్పుడు నాకేం తెస్తారు....” అంటూ ఒక తీయని ముద్దిస్తుందా? అలా అనిపించుకోవా

౧౧ తనలో ఎన్నాళ్ళుగానో ఒక గాథమైన. కోరిక....పోనియే తను
 పెడుతుంటే ఇదిగో....పెన్ను మఱచిపోయారు....వీరువా తాళపుచెవి
 మరచిపోతున్నారు.... పెక్టోబుక్ మఱచిపోతున్నారు....ఎంత మతిమఱపు
 డాబు....ఆ పిల్లలకేం చెప్తున్నారో...ఈ ప్లాస్కలో హార్లిక్కు పోకాను....
 మధ్యాహ్నం తీసికోవటం మఱచిపోకండి.... ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా
 కాపాడుకోవడం తెలియనే తెలియదు.... “పసిపిల్లాడి కంటే అన్యాయం”
 (పసిపిల్లోడికంటే అన్యాయం అని అన్నించుకోవటం తనకి చాలా
 యిష్టం.... మొన్నటి వరకు అమ్మ అంటుండేది మావాడు పసిపిల్లాడి
 కంటే అన్యాయమని) అంటుందా? కనీసం పుట్టింటి కెళ్ళేప్పుడైనా
 “ఆరోగ్యం జాగ్రత్త”నో “హోటల్ తిండి మీ కనలే పడద”నో
 “నేనొచ్చేవరకు ఎంత చిక్కిపోతార”నో “మిమ్మల్ని విడిచి ఒక్క క్షణ
 మైనా బతకగలనా వెంటనే తిరిగిరానూ!” అనో అంటుందా? ఈ కోరిక
 చూడా తనకి తీరనికోరికేనా? ఈ విషయాలన్నీ ఎవరితోనైనా చెప్పుకునేవా?
 పుట్టింటి కెళ్ళాక ఉత్తరం రాస్తుండేమోనని ఎదురు చూస్తాడు. ఉత్తరాలు
 రానుకోవటం తనకి యెంతో యిష్టం. ఒక ప్రేయసిని ఊహించుకొని
 ఇలా ఇలా లవ్ లెటర్స్ రాసికోవాలని చదువుకునే రోజుల్లో ఎన్ని
 మధుర స్వప్నాలని కనేవాడో....సావిత్రి అసలు ఉత్తరాలు రాయదు....
 మొదట్లో తను ఎంతో రొమాంటిక్ గా, పేజీలకొద్ది ఉత్తరాలు రాసేవాడు.
 “ఏమోనండి ఆ కపిత్వం నాకేం అర్థం కాలేదు....” అంది....ఒకసారి
 చెత్తకాగితాలలో పాటు తను రాసిన ఉత్తరాల్ని బయట పారేస్తుంటే
 చూశాడు....గుండెలు మండిపోయాయి. అప్పుడు అనిపించింది....
 తనో అందమైన పశువుని చేసికున్నానని....సావిత్రి మీద చెప్ప
 లేనంత ఆగ్రహం, అసహ్యం కల్గాయి....కాని యేమి అసలేక
 పోయాడు....మండే గుండెల్ని తనే చల్లార్చుకున్నాడు....యేమైనా
 అంటే అదో పెద్ద సీన్ కి దారితీస్తుంది....సావిత్రి రెచ్చకొట్టే మాటలు
 టాగా అనగలదు....మాట మాట పెరగటం....గట్టిగా అఱచుకోవటం
 తన కనహ్యం....ఉత్త అనాగరికంగా, అసభ్యంగా, కొండజాతి ప్రజల
 కీచులాటలా ఉంటుంది....తను ఎప్పుడైనా యే కొంచెం గట్టిగా మాట్లా
 డినా వెంటనే సావిత్రి ఇదే ఆయుధం ప్రయోగిస్తుంది. “మనకీ, అలగా

జనానికి భేదమేముంది"...అంటుంది. (తనో అలగా జనం వాడిని పెళ్ళి చేసుకున్నాననే అర్థం ధ్వనిస్తుంది తనకా మాటలో)

తను యెన్నిసార్లో సరిపెట్టుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. తనకి కొన్ని పిచ్చి సెంటిమెంట్స్ ఉన్నాయని, పిచ్చి కోరికలున్నాయని అవన్నీ ఉత్త బాల్య చేష్టలని, వాటన్నిటిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచేసుకున్నాడు. అన్నింటికంటే ముఖ్యం తనకి స్త్రీలంటే ఎంతో గౌరవం. ఒక పదేళ్ళు శరత్ సాహిత్యం, చలం సాహిత్యం "త్రాగి బ్రతికాడు." ఈ దేశంలో స్త్రీకి చాలా అన్యాయం జరిగిందని తర తరాలుగా స్త్రీని పురుషుడు హీనాతి హీనంగా తన పాదాలక్రింద అణచి పెడుతున్నాడని పాతివ్రత్యం అనే పేరుతో, స్త్రీని యెలాంటి వ్యక్తిత్వం లేని ఒక బానిసగా తయారు చేసారని ఈ కారణంగా స్త్రీ మానసికంగా యెదగలేక పోతున్నదని కాబట్టి స్త్రీకి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం అవుసరమని పురుషుడు, సమాజం, కట్టుబాట్లు మొదలైన కబంధ హస్తాల్లోంచి స్త్రీ బయటపడాలని-తను గాఢంగా నమ్మేవాడు. స్నేహితుల్తో వాదించే వాడు, గొంతు చించుకునేవాడు. ఆ రోజుల్లో తన ఊర్లో ఎప్పుడూ భార్యను ఘోరంగా క్రూరంగా హింసించే రామయ్య జ్ఞాపకం వచ్చేవాడు. ప్రతీరోజు ఆ రామయ్య తన భార్యని గొడ్డుని దాదినట్లు బాదేవాడు. చితకకొట్టేవాడు. చుట్టు ప్రక్కల వాళ్ళంతా ఆ దృశ్యాన్ని వినోదాన్ని చూసినట్లుగా చూసేవాళ్ళు. అందరితోపాటు తనూ అలా చూస్తూ నిల్చోనే వాడు. అంత మందిలో వక్కడైనా రామయ్యకి అడ్డొచ్చేవాడు కాడు— ఎవరైనా దైర్యంచేసి రామయ్యని ఆపబోతే "నా పెళ్ళాన్ని నేను తం తాను.... చంపుతాను నువ్వెవడివిరా" అంటూ నానా మాటలు తిట్టేవాడు.... పాపం రామయ్య భార్య కుయ్యో మొర్రో అంటూ ప్రతీరోజు రామయ్య దెబ్బల్ని భరించేది—ఐనా అంతా ఆమెదే మంచి బుద్ధి కాదనే వాళ్ళు .... తనకది క్రూరంగా, రాక్షసంగా, అమానుషంగా కన్పించేది... తనలోని నరనరాలు వాధతో మూర్ఛేవి. ఆ రామయ్య నొక పశువుగా, మనుష్యుల్ని భక్షించే నరరూప రాక్షసుడిలా ఊహించు కునేవాడు.

ఒకసారి గమ్మత్తైన సంఘటన జరిగింది. సావిత్రి, తనూ రిజ్జలో
సినిమా కెడున్నారు. దార్లో కూరగాయల మార్కెట్ కనిపించింది.
సావిత్రిని ఉడికించాలని “అదిగో....అక్కడ కూరగాయలమ్ముతున్న
అమ్మాయింది చూడు....చాలా అందంగా ఉంది కదూ” అన్నాడు.

“ఎక్కడ....నాకు కనిపించటంలేదు.” అంది సావిత్రి.

“అదిగో.... ఆ మూడోషాపు....నే నెప్పుడు కూరగాయలు
తెచ్చినా అక్కడే తెస్తాను. ఆ అమ్మాయి అంటే నాకిష్టం” అన్నాడు.

“ఔను.... మగవాళ్ళేం చేసినా చెల్లుతుంది....అదే ఆడది
చేస్తే....” అంది సావిత్రి నిష్ఠూరంగా....వెంటనే తనకి స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం
త్రాన్యి గూర్చిన తన అభిప్రాయాలు గుర్తొచ్చాయి....స్త్రీల కోసం
గుండెలు బాదుకునే తనని తన భార్య అలా అనటం చాలా ఘోరంగా
తోచింది....వెంటనే అన్నాడు.

“అదేంలేదు సావిత్రి....నా కిష్టమైన ఆడవాళ్ళున్నట్లే, నీ కిష్టమైన
మగవాళ్ళుండొచ్చు—నాకేం అభ్యంతరం లేదు....మనవాళ్ళ చెప్పే పాతి
వ్రత్యం అంటే నాకు భలే అనన్యాయం....”

“ఊరికే మాటలంటారు....నిజంగా మా యిష్టాల్ని చెప్పే మీరు
భరిస్తారా?” సావిత్రి.

ఎన్నాళ్ళుగానో తన హృదయ మంతటితో నమ్మిన తన అభిప్రాయాలకి,
సావిత్రి ప్రశ్న ఒక ఛాలెంజిలా తోచింది.

“నా మాట మీద నమ్మకం లేదా? ఇప్పుడే చెప్పు....నీ కిష్టమైన
మగవాళ్ళవరై నావుంటే....నేనేమీ అనుకోను...స్టీజ్....సావిత్రి...చెప్పు”
అన్నాడు ఆవేశంగా.

“అదిగో....అలా పోతున్నాడే ఆ రిజ్జవాడంటే నాకు చాలా యిష్టం”
అంది సావిత్రి చిలిపిగా నవ్వుతూ....తనకా రిజ్జవాడు కనిపించలేదు.
కేవలం తనని ఉడికించడానికి సావిత్రి అలా రిజ్జవాడిని చూపించిందని
తనని తాను సమాధాన పలుకుకోబోయాడు. తేలికగా నవ్వడానికి ప్రయత్నించాడు.
కాని తనకు తెలియకుండానే తనలో సావిత్రిపట్ల ఏదో అనుమానం
లాంటిది స్థావర మేర్పరుచుకోబోయింది....కాని వెంటనే కొట్టి

వేశాడు.... ప్రపంచవేశాడు.... మఱచిపోవటానికి ప్రయత్నించాడు.... (ఐనా, ఎందుకో మఱచిపోలేక పోయాడు.... ఆ రిజివా దెలాగుంటాడోనని వాడి రూపాన్ని రకరకాలుగా ఊహించుకున్నాడు.

ఏమైనా సావిత్రికి తను దగ్గర కాలేకపోయాడు. ఇద్దరి మధ్య ఆ తెరలు అలాగే వున్నాయి. సావిత్రితో ఒక సంవత్సరం కాపురం చేసినా, సావిత్రి తనకి యింకా ఒక మాదిరిగా, ఒక చిక్కుప్రశ్నలాగానే ఉంది.... సావిత్రి అందం తనకి యింకా ఎండమావే ఎన్నో రాత్రులు సావిత్రి, తన రక్తాన్ని వేడెక్కించి, ఉడికించి, తనని తృప్తిపఱచుకుండానే తను మాత్రం నిద్రపోయింది.... రాత్రి.... యస్. రాత్రి జరిగిన సంఘటన తనకి నిజంగా పిచ్చెక్కించింది.

నిన్నంతా ఎంతో ఉత్సాహంగా గడిచింది—నిన్న ప్రిన్సిపాల్ తన తోటి లెక్చరర్స్ ముందు స్టాఫ్ మీటింగ్ లో “రాజారావు.... ఎ నైస్ బోయ్.... ఇంత చిన్న వయస్సులోనే అద్భుతంగా టీచ్ చేస్తున్నా”డని మెచ్చుకున్నాడు. క్లాసుల్లో కూడా నిన్నంతా ఏన్నడూ లేనంత గొప్ప ఉత్సాహంతో గడిచింది.... బాగా జోక్స్ చేశాడు. విద్యార్థుల్ని యే వంద సార్లు గొల్లుమని నవ్వించాడు. ఎన్నడూ నిండుగా నవ్వని అందగత్తె సుజాత నిన్న వగలబడి, విరగబడి నవ్వింది. (ఆ సుజాతంటే తన కిష్టం.... నిన్న ఎందుకో చాలా అందంగా కన్పించింది.) ఎందుకో మనస్సు ఏయే లోకాలకో తేలిపోయింది.... అదే ఉత్సాహంతో యింటికొచ్చాడు. సావిత్రి తన కిష్టమైన పాలవెన్నెల సురుగుల్ని విరజిముముతున్న తెల్ల చీర కట్టుకొంది.... తలలో కొల్లలు కొల్లలుగా మల్లెలు పెట్టుకుంది— (తనకి తెల్ల చీరన్నా, మల్లెపూలన్నా చచ్చే యిష్టం) ఎన్నడూ లేనంత జగదేక మోహనంగా కన్పించింది సావిత్రి... ఆమెకి యేవేవో విషయాలు చెప్పాడు.... కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్ తనని మెచ్చుకున్న విషయం.... తను క్లాసులో ఎలా ఎన్నడూ నవ్వని సుజాతని నవ్వించిన విషయం.... మళ్ళా ఎన్నో జోక్స్ వేశాడు—సావిత్రిని కూడా బాగా నవ్వించాడు. సావిత్రిలో ఎప్పుడూ వుండే ఆ “అంటే అంటని” తనాన్ని చాలావరకు పోగొట్టాననుకున్నాడు. అలా మాట్లాడుతుండగానే రాత్రి అయింది.... తన ఉత్సాహం లాగే బయటంతా వెన్నెల పరచుకొంది.... వెన్నెలంటే తనకి ప్రాణం....

సావిత్రి ఆ తెల్ల చీరలో, ఆ మల్లెపూలలో, వెన్నెలతో పోటీ చేస్తున్నట్లనిపించింది. ఆ వెన్నెల్లో గంతులు వేయాలనిపించింది. దొణాలనిపించింది. ఆ వెన్నెల్లో సావిత్రితో, యేవో మధురమైన కణుర్లు చెప్పుకుంటూ .... ఊర్వశీ పురూరవుల్లా విహరించాలనిపించింది .... సావిత్రి అందంలో, సావిత్రి గుండెల్లో అంతమవాలనిపించింది .... సావిత్రిలో ఉండే ఆ మాయని శోధించాలనిపించింది.

“ఈ రోజు .... ఇంటి వెనుక, వెన్నెల్లో పడుకుందామని ప్రతిపాదించాడు.

“అసహ్యంగా వుంటుంది .... పక్కంటివాళ్ళు చూస్తారు.”

“చూస్తే భయమా? మనిగ్దరం శాస్త్రోక్తంగా ఐదారు వందల మరది ముందు పెళ్ళి చేసుకున్నాం....”

“పెళ్ళి చేసుకున్నామని బజార్లో పడుకుందామా?”

“ప్లీజ్ సావిత్రి .... ప్లీజ్ .... ఈరోజు నామాట కాదనకు. ఆ వెన్నెలని చూస్తోంటే, నిజంగా నా మనస్సు పరవశించి పోతుంది .... నీతో అలా నిండు వెన్నెల్లో పడుకుని .... నిన్నూ వెన్నెల్ని తనివితీరా ....” తర్వాత చెప్పలేకపోయాడు. (సావిత్రి అంటే తనలో ఒక విధమైన భయం లాంటిది ఉందని తనకి అప్పుడప్పుడనిపిస్తుంది.)

“చాల్లెండి. ఎవరన్నా వింటారు.”

“ప్లీజ్ సావిత్రి .... ప్లీజ్ .... ఈ ఒక్కరోజు ....” బ్రతిమాలాడు. సావిత్రి ఒప్పుకొంది. ఆ క్షణంలో సావిత్రి అంటే తనలో ఎంత ప్రేమ ఉప్పొంగిందో .... ఇన్నాళ్ళూ సావిత్రిని అపార్థం చేసుకున్నాననుకున్నాడు. అలాచేసుకున్నందుకు తను ఉత్తపూర్ అనుకున్నాడు. సావిత్రి తన ఆరాధ్య దైవం అనుకున్నాడు.

వెన్నెల్లో మంచం వేసింది సావిత్రి .... పడుకున్నారు. తామప్పుడు సాజ్జత్తూ ఊర్వశీ పురూరవులే అనుకున్నాడు. చాలాసేపు చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళెవరైనా చూస్తున్నారేమోనని సావిత్రి భయపడింది. “ఎవరైనా చూస్తే కార్చిపారేస్తా” నన్నాడు తను జేమ్స్ బాండ్ సిన్ కనరిలా ఫోజ్ పెట్టా...

సావిత్రితో తియ్యగా తన అంతరాంతర జ్యోతిస్సీమల్లో ఎంత కాలంగానో మెదులుతున్న యెన్నో భావాలని చెప్పుకోవాలనిపించింది.

“ఈ వెన్నెలని చూస్తే ఏమనిపిస్తుంది సరూ!” అన్నాడు.

(సావిత్రిని “సరూ!” అని పిలవాలని తన కోరిక.... కాని అలా పిలిస్తే “తన కసహ్యం.... సావిత్రినే పిలవాలం”టుంది సావిత్రి.... అప్పుడు సరూ అని పిల్చినా యేమీ అనకపోవడం తనకి బోలెడు ధైర్య నిచ్చింది.)

“ఏముంది.... రోజూ ఉండే వెన్నెలేగా?” సావిత్రి.

“అంతేనా.... పిచ్చి సరూ! ఇంత మధురాతి మధురమైన నిండు వెన్నెల, యే దేవతో మన కోసం కరుణించి పంపించిన ఈ కమనీయ వెన్నెల్ని.... రోజూ ఉండేదేగా అని తీసిపారేస్తున్నావు చలం గారన్నట్లు ప్రకృతి ప్రసాదించిన కొన్ని అతి రమణీయ వస్తువులు రోజూ కన్పించటంవల్ల ఎంత మామూలైపోయాయో ఈ మానవులకు”.

“ఏమిటోబాబు.... మీరు ప్రతీదాన్ని యేదో బ్రహ్మాండం చేసి మాట్లాడుతారు.... నాకేం అర్థంకాదు”.

“బ్రహ్మాండంకాదు సరూ! బ్యూటీ సౌందర్యం.... ప్రపంచంలో కొన్ని అతి సుందరమైన వస్తువులున్నాయి. వాటిని చూస్తే నన్ను నేను మఱచిపోతాను.... సూర్యోదయాన్ని చూసినా, సూర్యాస్తమయాన్ని చూసినా, నిండు మేఘాల్ని చూసినా, పండు వన్నెల్ని చూసినా నా హృదయం ఒక అలౌకికానందంతో నిండిపోతుంది. ఏవేవో దివ్య సుందర లోకాలు నాకు కనిపిస్తాయి అలా ఆ గొప్ప అనుభూతుల్ని అనుభవిస్తున్నప్పుడు నీతో ఉండాలని... నీలో ఐక్యమవ్వాలని... నీగుండెల్లో గూడుకట్టుకోవాలని.... ఒక్కమాటలో నువ్వు నేనూ శాశ్వతంగా యేకమైపోవాలని....” పైకి ఆకాశంలోకి నక్షత్ర మండలంలోకి యేదో చెప్పలేని హాయిని చెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు..... ఎందుకో అకస్మాత్తుగా సావిత్రి తన మాటలు వినటంలేదని అనుమానం వచ్చింది. మనస్సు చివుక్కుమంది.... నిండు అమృతకలశంలో విషబిందువులు పడ్డట్లు.... “సావిత్రి.... సావిత్రి.... నిద్రపోతున్నావా?” అన్నాడు గట్టిగా, ఆతురతగా, బాధగా.... “ఎందుకలా అరుస్తారు....

మీ ధోరణి ఎప్పటికీ పూర్తవుతుందోనని అలా కళ్ళు మూసుకున్నాను.”
 ఎంత తేలికతనం ఎంత నిర్లక్ష్యం.....ఎంత అహంకారం.....

“ఇదంతా .... ఉత్తధోరణిలా అనిపిస్తున్నదా ? ఐయామ్ సో సారీ.... నిన్ను విసిగించినందుకు.” గుండెలు బరువెక్కుతుంటే, కళ్ళల్లో నీళ్లు ఉబికివస్తుంటే, కంఠం రుద్దమాతోంటే అన్నాడు.

“మీ కెన్నిసార్లు చెప్పానండి....ఈ కవిత్వం. ఈ సోది నాకిష్టముండదని....ఐనా ఎప్పుడూ మీరు ఇలాగే మాట్లాడుతారు....నాకు నిద్రొస్తున్నది బాబు.”

తన హృదయం మీద ఎర్రగా కాలుతున్న ఇనుపకడ్డిని అంటించి సల్లనిపించింది....సావిత్రి మనిషికాదు....పాషాణం. ఒక్కసారి నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు....యేదో తనకి తెలియని వైపరీత్య మేదో జరుగ బోతున్నదనే భయం, యేదో .... యేదో చెయ్యాలన్న మొండి పట్టుదల ఒక్కసారి తనలో జనించాయి.... అకస్మాత్తుగా, మెఱపులా ఎప్పుడో మఱచిపోయిన, తన చిన్నప్పుడు భార్యని గొడ్డులా బాదే రామయ్య తనలో మెదిలాడు .... యేం చేస్తుందో ఈ అందమైన పశువుని అలా బాదితే.... ఆ అందమైన పెదవుల్ని ఆపిల్పండుని కొరికి నట్లుగా కొరికి, రక్తం ప్రవహింపజేస్తే యేం చేస్తుందో ? ఆ కొప్పులో పెట్టుకున్న మల్లెలు ముక్కలు ముక్కలుగా, రాలి నలిగిపోయేలా, ఆ కొప్పు పట్టి ఈడ్చేస్తే యేం చేస్తుందో ? ఆ కోమలమైన చక్కిళ్ళని.... నల్లగా అసహ్యంగా కందిపోయేలా వాయిస్తే, యేం చేస్తుందో ? ఆమె ఒంటికి, యవ్వనానికి అతుక్కుపోయిన ఆ జాకెట్ ని చింపేసి, సీకేసి.... లోపల వేసికున్న జ్రాని తెంచేసి .. రాక్షసుడిలా ... హిరణ్యకశ్యపుడి రక్తం త్రాగిన నరసింహుడిలా.... ఆమె రక్తాన్ని తాగి వీరవిహారం చేస్తే యేం చేస్తుందో ? వెన్నెల నురుగుల్ని విరజిమ్ముతున్న తన కిష్టమైన ఆ తెల్లని చీరని, ముక్కలు ముక్కలుగా కోసేసి....ద్రౌపది చీరలాగిన దుశ్శాసనుడిలా....ఆమెని అవమానపఱచి, తనకెప్పుడూ దూరంగా, ఎండమావిలా ఉంచుతున్న ఆ అందాన్ని బట్టబయలు చేసి వికటాట్ట హాసం చేస్తే ఏం చేసుందో తెలుసుకోవాలనిపించింది. ఆ అందమైన

గొంతుని.... "నయగరా" సినిమాలో జోసెఫ్ కాపెన్, మార్లిన్ మున్రో గొంతు నులిమి చంపినట్లుగా ..... నులిమి చంపేయ్యాలనిపించింది. ఒక్కమాటలో సావిత్రిని ఆ క్షణంలో నాశనం చెయ్యాలనిపించింది. కాని పిచ్చివాడిలా అలా స్తంభించిపోయాడు. తనలోని యేదో ఒక అతి బలీయమైన శక్తి తనలో అప్పుడు అలా భయంకరంగా ఉవ్వెత్తున ఉప్పొంగిన ఆ విపరీత కోర్కెలకి అడ్డు నిలిచింది.

తనమీద తనకి అసహ్యం కలిగింది తను ఎన్నిసార్లో ఎంతో గాఢంగా చెయ్యాలనుకున్న పనుల్ని చెయ్యలేకపోయాడు. యేవో వెదవ దెలికసెస్ అడ్డొస్తున్నాయి. నిజంగా తనలా చేస్తే ఏంచేసేదో సావిత్రి, గింజుకునేదా ? గట్టిగా అరచేదా ? తనంటే ఎప్పుడూ ఉండే నిర్లక్ష్యం, ఆ తేలికభావం ఏమైపోయేవో? రామయ్య చాచుతుంటే పెద్దగా, అసహ్యంగా, నిస్సహాయంగా అరచే అతని భార్య గుర్తొచ్చింది. సావిత్రి అలా అడుస్తుంటే చూడాలనిపించింది. పక్కంటి వాడెవడైనా అడ్డమొస్తే నా పెళ్ళాన్ని ...కొట్టుకుంటాను.... చంపుకుంటాను.... నీ పెళ్ళాం జోలికి రాలేదుగా..." అంటాడు రామయ్యలా.... ఎందుకో ఆ క్షణం ఆ రామయ్య చాలా గొప్పవాడనిపించాడు. తప్పకుండా తనకంటే గొప్పవాడే.... సందేహం లేదు.

రాజారావు కాలేజీ ఆవరణలో అడుగుపెట్టాడు. శరీరమంతా చెమటలు కారుతున్నాయి. దస్తీతో తుడుచుకున్నాడు .... ఆఫీస్ కెళ్ళి రిజిష్టర్లో సంతకం చేశాడు. వరండాలో "గుడ్ మార్నింగ్ సర్" అంటున్న విద్యార్థులకి తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వుతో విష్ చేశాడు. స్టాఫ్ రూంలో కొచ్చి తన డెస్క్ ముందు కూర్చున్నాడు. అదివరకే ఆ రూంలో ఉన్న ఎకనామిక్స్ లెక్చరర్ రఘుపతి, హిస్టరీ లెక్చరర్ శ్రీధర్ రావు చదువుకుంటున్నారు. తనకి నెక్ట్ పీరియడ్ ఫైనలియర్ క్లాసుంది. ఈ రోజు హీగల్ స్టార్ట్ చేస్తానన్నాడు. ఎంతో ప్రిపేర్ కావాలి ఇంటి దగ్గర చదువుదా మనుకున్నాడు. కాని ఇంటిదగ్గర ఒక్కక్షణమైనా పీస్ ఆఫ్ మైండ్ ఉంటేనా? టెక్స్టు బుక్ తెరిచి ఎదురుగా కూర్చొన్న రఘుపతికేసి చూసాడు. అతన్ని చూడగానే రెండు మూడు రోజులుగా అతన్ని ఓ పది రూపాయలు అప్పుడగాలన్న విషయం గుర్తొచ్చింది. "వచ్చే

బస పడు బొగ్గులు తీసుకు రాకపోతే రాత్రికి వంటనున్న". బొగ్గులు ....
 బొగ్గులు బొగ్గులంటే తనకి చచ్చే అసహ్యం. ఎప్పుడూ బొగ్గులు తెమ్మనే
 చెప్పింది తనతో. ఒక్కసారైనా "వచ్చేటప పడు మల్లెపూలు తెమ్మనో,
 సన్నజాజులు తెమ్మనో .... పారిజాతాలు తెమ్మనో .... కోమలంగా, గోముగా
 తన హృదయంమీద వాలి చెప్పిందా ? బొగ్గులు .... బొగ్గులు తెమ్మందే
 గాని.... జీవితం బొగ్గులైపోయింది. అప్పుడే పది పంక్తులు చదివాడు.
 ఒక్క అక్షరమైనా అర్థంకాలేదు.... వెధవ అబ్స్ట్రాక్టు పిలాసఫీ.... ఇప్పు
 డర్థమాతుందా ? ఏమిదో ఆలోచనలు .... తనకి పిచ్చి సెంటిమెంట్స్
 చాలా ఉన్నాయి .... ఎప్పుడో చదువుకునే రోజుల్లో తన రక్తంలోకి
 యెక్కి తనలో జీర్ణించుకుపోయాాయి. ఇంకా జీవితం అంటే మల్లె
 పూలు సన్నజాజులనే భ్రమపోవటం లేదు .... జీవితమంటే బొగ్గులని
 యింకా తెలిసికోలేక పోతున్నాడు .... "ఈ కవిత్యం, ఈ సోదె నా కిష్టం
 లేదని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను" ఎన్నిసార్లు చెప్పిందో .... కాని తనకి
 బుద్ధోచ్చిందా? వెధవ సెంటిమెంట్స్.... తనని వీడటంలేదు.... మగవాళ్ళ
 కంటే ఆడవాళ్ళకి ఎక్కువ సెంటిమెంట్లు వుంటాయనుకొనే వాడు
 తను .... కాని సావిత్రికి సెంటిమెంట్లు లేవు .... అదో అందమైన
 పాషాణం.... ఎంతసేపూ విశ్వప్రసాద్, పెంపోరాపు క్రైమ్ థిల్డర్స్
 చదివే ఆ పాషాణానికి తన ఆ అతిసున్నితమైన అతికోమలమైన
 సెంటిమెంట్స్ ఎలా అర్థం ఔతాయి ... ఆ చెత్త వుస్తకాలు
 చదవొద్దని లక్షసార్లు చెప్పాడు. కాలేజీ లైబ్రరీనుండి చలంగారి
 వుస్తకాలు తెచ్చిచ్చాడు ... తనకి శరత్ బాబు స్త్రీ పాత్ర లంటే
 చాలా యిష్టమని చెప్పాడు... ఆ రోజుల్లో తనకి కాబోయే భార్య శరత్
 బాబు సృష్టించిన స్త్రీలాగుండాలని కలలుకనే వాణ్ణి చెప్పాడు... (అలా
 చెప్పితేనన్నా సావిత్రి ఆ వుస్తకాలు చదివి తనకిష్టమైనట్లు మారుతుందేమో
 నని ఆశించాడు) కాని తన అన్ని ఆశల్ని అడియాసలు చేసింది
 సావిత్రి ... సావిత్రి... ఈ రోజు ఒక్కక్షణంగూడా తనని వీడటంలేదు...
 హీగల్ ... ఈ స్థితిలో హీగల్ ని అర్థం చేసికోగలడా ? గుండెల్లోమంటలు
 బుర్రలో తుఫాన్... మనస్సంతా బొగ్గులు... బొగ్గులు... ఇంటి వెళ్ళే
 బప్పుడు బొగ్గులు తీసి కెళ్ళకపోతే రాత్రికి తిండిలేదు— "నన్ను చేసి

కుంది ఆకలితో చంపటానికా ?" అని నిలదీసి అడుగుతుంది సావిత్రి...
 తంగ్ తంగ్మని బెల్ విన్పించింది... బెల్ ఐపోయింది... తనేంప్రిపేర్
 కాలేదు... ప్రిపేర్ కాకుండా క్లాసుకి వెళ్ళాలంటే తనకి చాలా భయమే
 న్తుంది— అందులో వెళ్ళాల్సింది ఫైలియర్ క్లాసుకి... ఫైనలియరనే
 గర్వం జాస్తి వాళ్ళకి... యేకొంచెం పొరపాటైనా గోలచేస్తారు... పిల్లి
 కూతలు, కుక్క అరుపులు. మొన్న కొత్తగా వచ్చిన ఇంగ్లీషు లెక్చ
 రర్ అలా నవ్వులపాలయ్యాడట... అందుకే తనకా క్లాసంటే చాలా
 భయం... ఆ క్లాసులో సరళనే అమ్మాయి... చాలా తెలివి గలది.....
 (చాలా అందమైంది కూడా... సరళన్నా తన కిష్టమే... ఆ క్లాసుకి వెళ్ళి
 నప్పుడల్లా ఆ అమ్మాయికేసి వో పదిసార్లు అయినా చూస్తాడు) ప్రతీసారి
 యేమైనా ప్రశ్నలడుగుతుంది... ఈ రోజుకూడా అడుగుతుంది. తను
 చెప్పలేకపోతే క్లాసులో నవ్వులపాలౌతాడు... తన బ్రతుకుని కాలేజీలో
 కూడా నవ్వులపాలుచేస్తున్నది సావిత్రి..... సావిత్రి... తనలో ఎంత
 కల్లోలాన్ని రేపుతున్నది... రిజిష్టర్ తీసికొని క్లాసుకి బయల్దేరాడు...
 అటెండెన్స్ తీసికున్నాడు— ముచ్చేమటలు పోస్తున్నాయి. ఎక్కడో
 చిన్నగా వణుకుకూడా ప్రారంభమైనట్లుంది. తను ఎప్పుడూ యే క్లాసు
 లోను సరిగ్గా చెప్పలేదనిపించుకోలేదు — ఈ రోజు ఆ పేరు రాబో
 తోంది—గుండెలు వేగంగా, బయటవాళ్ళకి విన్పించేటట్లుగా కొట్టుకుంటు
 న్నాయి— చెమటలు కారుతున్నాయి — అటెండెన్స్ రిజిష్టర్ మూసే
 కాడు— ఏదో మాట్లాడాలి..... వెంటనే ఒక ఐడియా వచ్చింది బుర్ర
 లోకి—

“టుడే లెటర్ పేక్ సమ్ జనరల్ టాపిక్...” అనబోయాడు.

“ఇవ్వాళ్ళ హీగల్ స్టాబ్ల చీస్తామన్నారు...” సరళ.

“అప్కోర్సు... బట్...” అంటూ యేదో గొణిగాడు.....

“అప్కోర్సు... బట్... ప్రిపేర్ కాలేదు” వెనుక బెంచీలో కూర్చున్న
 వాడెవడో తన కంఠాన్ని చక్కగా అనుకరిస్తూ తనలాగే అన్నాడు ...
 అంతా గొల్లుమని నవ్వారు (అందరితోపాటు సరళ కూడా నవ్వింది.)
 మనస్సు చివుక్కుమంది... ఆ అవమానాన్ని భరించలేకపోయాడు.

“డోంటాక్ నాన్ సెన్స్... ఆల్ రైట్... ఐవిల్ స్టార్డు హీగర్”
 అన్నాడు లేని ధైర్యాన్ని తెచ్చుకొని... క్లాసులో మళ్ళీ నిశ్శబ్దం. ఒక
 నలుభై నిమిషాలు... యేదో నానా చెత్త వాగాడు... యే పదిసార్లలో
 మాటలకోసం తడుముకున్నాడు... చెప్పిందే చెప్పాడు. తన మాటలు
 తనకే అసహ్యంగా, విసుగ్గా తోచాయి— ఆ నలుభై నిమిషాలు ఒక
 విధమైన చిత్రవధని అనుభవించాడు... తన లెక్చర్ ఎన్నడూ అంత
 ఘోరంగా, చప్పగా, విసుగ్గాలేదు. స్టూడెంట్స్ కావాలని ఆవులించటం,
 గుసగుసలు పెట్టుకోవటం... నవ్వుటం గమనించాడు,.. తల తీసేసినంత
 అవమానాన్ని పొందాడు,.. తనకేసి జాలిగా చూస్తున్న సరళ చూపుల్ని
 భరించలేకపోయాడు. బెల్ విన్పించటంతో ఆ నరకం నుండి బయట
 పడ్డాడు... తను బయటి కెళ్తుంటే “ప్రిపేర్ కాకుండా వచ్చాడురా !”
 అనటం విన్పించింది... మనస్సంతా ఉడికిపోయింది... ఆ స్టూడెంట్స్ మీద
 ఆ కాలేజీ మీద, లెక్చరర్ ఉద్యోగం మీద పొలిటికల్ సైన్స్ మీద అంతులేని
 ద్వేషం జనించింది... నిన్ననే ప్రిన్సిపాల్ మెచ్చుకున్నాడని ఎంతో మురిసి
 పోయాడు తను మంచి లెక్చరర్ అనిపించుకోవాలని. అందుకు ఎంత
 శ్రమైనా పడాలని నిన్ననే అనుకున్నాడు... కాని ఇవ్వాలే ఈ ఘోరం ఈ
 పరాభవం... ఇన్నాళ్ళు పడ్డ శ్రమంతా వృథా ఐపోయింది... ఇన్నాళ్ళు
 ఇంతబాగా చెప్తున్నా ఈ ఒక్కరోజు సరిగ్గా చెప్పకపోతే ఆ వెధవలలా
 గోలచేస్తారా? అసలు దీనికంతా కారణం సావిత్రి..... తన బుర్రలో
 తుఫాన్ రేపింది... మనస్సు నిండా అంతులేని కల్లోలాన్ని రేపింది...
 స్టాప్ రూంకొచ్చి కూర్చున్నాడు రాజారావు.

ఎందుకో ప్రపంచమంతా తనని చూసి నవ్వుతున్నట్లనిపించింది...
 బొగ్గులు లేకుండా ఇంటికెడై “నన్ను వస్తులుంచి చంపుతారా... ఇందుకే
 చేసికున్నారా... తిండి లేకుండా ఆకలిలో అలమటిస్తూ మీ వద్ద ఉండటానికి
 నేనేం మీ బానిసను కాను... మా పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతున్నాను” పుట్టింటికి
 వెళ్ళిపోతుంది... ఆ తర్వాత ఎవడితో నైనా లేచిపోతుంది.....
 బాగా డబ్బున్నవాణ్ణి చూసికొని..... అప్పుడు తనని లోకమంతా
 “ఇదిగో... ఫలనా లేచిపోయినామె భర్త ఇతడే” నంటూ తన వెంట
 పడుతుంది... అంతా తనని పెళ్ళాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేని చవట

అంటారు... కాకులా, గద్దలా తనని పొడుస్తారు... ఇప్పటి స్టూడెంట్స్ ఆ పిషయం గోడలమీద రాసి తను కనిపించగానే కుక్కలా, నక్కలా అరుస్తారు... అది భరించగలడా తను గుండెల్ని కోసివేసే బాధ... గుండెల్ని నులిమివేసే బాధ.. కడుపులోని పేగుల్ని కదిలించే బాధ... ఇక కూర్చోలేడు... ఎక్కడికై నా పారిపోవాలి... ఇంటికెళ్తే సావిత్రి గుండెలకు హతుకుంటుందా? తన ఒడిలో పడుకోబెట్టుకొని ప్రపంచాన్ని మఱచిపోమ్మని ఓదారుస్తుందా? 'బొగ్గులు తెచ్చారు' అని అడుగుతుంది. "లేదండీ." "గెటవుట్" అంటుంది. "పోషించలేని వాడివి ఎందుకు చేసికున్నా" వంటుంది, హింసిస్తుంది... అపహాస్యం చేస్తుంది... అవమానిస్తుంది. ఇప్పటి స్టూడెంట్స్ లాగే... సమాజంలాగే... కాకులా గద్దలా తనని పొడుస్తుంది— చివరికి తనని వదిలేసి వెళ్ళిపోతుంది... ఎవడితో నై నా లేచిపోతుంది... లేచిపోతుందా? తన సావిత్రి లేచిపోతుందా... నాస్తి నాస్తి ఐడియా... మనస్సు కలమషమైనప్పుడు అన్నీ నాస్తి ఐడియాలే... ఏమైనా సావిత్రి తన గుండెల్ని పిండి చేస్తున్నది... ప్రాణాల్ని హరించి వేస్తున్నది... గొంతు నులిమి చంపుతున్నది... ఆ నాటి సావిత్రి తన భర్తని బ్రతికించు కొచ్చిందట... తన సావిత్రి మాత్రం తనని తీసికెళ్ళి యమధర్మరాజుకి అప్పగిస్తుంది... సావిత్రి తనకి తెలియకుండానే తన పిడికిళ్ళు బిగించాడు...

"క్లాసు కెళ్ళొచ్చారా..." అంటూ రఘుపతి ప్రవేశించాడు.

"ఆ! వెళ్ళొచ్చాను" వెంటనే రఘుపతిని అప్పడగాలన్న విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది ఇస్తాడా? రఘుపతి దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుందంటారు... తన దగ్గర ఎప్పుడూ ఉండదు... డబ్బున్నప్పుడు పిచ్చిగా ఖర్చు పెట్టటం... తర్వాత బాధపడటం బాగా అలవాటై పోయింది. రఘుపతిని ఇదివరకెప్పుడూ అడగలేదు — ఓ పది రూపాయ అడిగి ఆ బొగ్గులు తీసికెళ్ళి సావిత్రి మొహాన పారేస్తాడు... (నిజంగా బొగ్గులు మొహాన పోస్తే సావిత్రి మొహం ఎలా ఉంటుందో.... నల్లగా అసహ్యంగా—తను అందమైన దాన్నని ఎంత గర్వం) కాని రఘుపతి అప్పిస్తాడా అని—ఎవరైనా అప్పడిగినప్పుడు వాళ్ళు లేదంటే ఎంతో అవమానం జరిగినట్లు బాధపడ్తాడు—అ రోజంతా అదే మనస్సులో మెదు

లుంది. ఐనా రఘుపతి యిస్తాడు. అతని దగ్గర పదిరూపాయలు తప్ప కుండా ఉంటాయి. తను అడిగాక, లేవంటాడా? తనంటే కొంచెం గౌరవం కూడ.

“ఏమంది.... రఘుపతిగారు ఒక టెన్ రూపీస్ అప్పిస్తారా? మళ్ళా ఫస్ట్ న యిచ్చేస్తాను” అడిగేసాడు. ధైర్యంచేసాడు.... క్షణం సేపు నిశ్శబ్దం. తన గుండెలు వేగంగా కొట్టుకుంటున్నాయి.... ఏమంటాడు.... లేవంటాడా?

“ఐయామ్ సారీ సార్.... నా దగ్గర డబ్బేమీలేదు.... ఐయామ్ సారీ” రఘుపతి.... తన ముఖం వెలవెలపోతోంది.

“ఇట్స్ ఆల్ రైట్” అంటూ గొణిగాడు

“ఐనా మీకెందుకండీ అప్పు.... మీరిద్దరేగా.... ప్రతినెలా బోలెడు నిలువ చెయ్యవచ్చు.... మీరే మాకివ్వాలి..., మాలాంటి పిల్లలుగలవాళ్ళకి....” రఘుపతి నవ్వుతూ అంటున్నాడు...

లాస్ట్ వీక్ కదండీ ... కొంచెం అవసరపడింది.

“ఫస్ట్ వీక్ లో బాగా ఖర్చుపెట్టి లాస్ట్ వీక్ లో అప్పులకి పరిగెత్తటం యేమిటండీ.... డబ్బు జాగ్రత్తగా నెలంతా వచ్చేట్లు వాడుకోవాలి....” రఘుపతి యింతేమో చెప్పబోతున్నాడు.... డబ్బివ్వకపోతే యివ్వక పోయాడు.... సలహాలు ఎవడివ్వమన్నాడు—ఇట్లాంటి సలహాలంటే తనకి భలే అసహ్యం. బుద్ధి తక్కువై వీడ్చి అప్పడిగాను “సరే .. అవన్ని నాకు తెలుసు లెండి” అంటూ లేచాడు.... ఎందుకో అతనికెదురుగా ఇక కూర్చోవాలని పించలేదు... వెధవ ఎకనామిక్స్... ఎవడివ్వమన్నాడు. వీడ్చి సలహాలు... బోడిసలహాలు ఫస్ట్ వీక్ కి తను దుబారాగా ఖర్చుపెట్టి లాస్ట్ వీక్ కి అప్పులకు పరుగెత్తుతున్నానని అంటాడా? ఎంత అహంకారం... తనంటే ఎంత తేలిక భావం... అసలు వాడికి తనంటే చాలా ఈర్ష్య ... నేనొచ్చిన సంవత్సరంలోపలే విద్యార్థుల్లో చాలా పాప్యులర్ అయ్యానని. వాడు పదేళ్ళుగా పనిచేస్తున్నా, క్లాసుల్లో యింకా యేడ్చిస్తా రుట. పైగా తనని నిన్న ప్రెస్సిపాల్ మెచ్చుకున్నాడు... అది రఘుపతి లాంటి వాళ్ళకి కడుపు మంటగా ఉంది—వాడిదగ్గర డబ్బుంది... కావాలని, తనకివ్వకూడదని యివ్వలేదు పైగా వాడి బోడి సలహాలు... కేవలం తనని తేలిక చెయ్యాలనే దృష్టితో అవమానించారనే ఉద్దేశ్యంతో ... చీ,

చీ, చీ... ఈ రోజంతా ఇలాగే గడిచింది... ఎక్కడ అవమానమే...
 ఎక్కడా అపహాస్యమే... దీనికంతటికి సావిత్రి కారణం ... వెధవ
 బొగ్గులు లేకుండా ఒకరోజు గడపలేదా... అంత ఖచ్చితంగా, అంత
 పుల్ల విరిచినట్లుగా బొగ్గులు తెమ్మని చెప్పకపోతే యేం..
 రాజారావు ఇంటి వైపుగా నడుస్తున్నాడు. ఇదేమిటి, అప్పుడే
 ఇంటికెళ్తున్నాడు ఇప్పుడు మూడే అయ్యింది. నాల్గింటికి కదా యింట
 కెళ్ళాల్సింది... ఇప్పుడు ఇంటికెళ్ళి ఏం చేస్తాడు. సావిత్రి ముందు
 ఎలా నిల్చుంటాడు. "బొగ్గులేవి" అంటుంది. "తేలేక పోయా"నంటే
 "ఎందుకు మీ జన్మ" అంటుంది. "ఇంతమాత్రానికి మీ కొక భార్య...
 మీకొక కాపురం ఎందు"కంటుంది. తనలాంటి వాడికిచ్చి తన పుట్టింటి
 వాళ్ళు తన గొంతు కోశారంటుంది. ఈ మాటలన్నీ తను భరించ
 గలదా ఇప్పటికే గుండెలు నీరై పోతున్నాయి. క్లాసులో నవ్వుల
 పాలయ్యాడు. రఘుపతి ఎదుట నవ్వులపాలయ్యాడు.—అంతా సావిత్రి
 కారణంగా...సావిత్రి, సావిత్రి తనని మల్లెల పానుమీద పడుకోబెట్టుందను
 కున్నాడు. ప్రపంచాన్ని మరిపిస్తుందనుకున్నాడు. అమృతం తాగిస్తుం
 దనుకున్నాడు, కాని ఇదేమిటి... ఇంత దుర్భరమైనవాధకి గురిచేస్తోంది
 ...తనేంపాపం చేశాడు—ఇంత నిర్దాక్షిణ్యమైన హింసకి తను అర్హుడా :
 అందరిలా తను సుఖంగా గడపలేదా : సావిత్రి తన పాలిట దేవళ
 అనుకున్నాడు...కాని తనపాలిట దయ్యమై కూర్చుంది. తనపాలిట రాక్షసి
 సావిత్రి... ఆ రాక్షసిని ఇప్పుడెలా ఎదుర్కోవాలి... సావిత్రిలో
 ఎప్పుడూ ఉండే ఆ గర్వాన్ని చూస్తే తనకి ఎందుకో భయం ఎన్ని
 సార్లో అనుకున్నాడు. అలా భయపడకూడదని....ఎన్నిసార్లో అనుకు
 న్నాడు ఆ గర్వాన్ని ఎలా అణచెయ్యాలా అని....కాని ఎప్పుడూ
 సావిత్రి చేతిలో అవమానాన్నే పొందుతున్నాడు ఈ రోజంతా అవమా
 నమే....క్లాసులో....తన క్లాసులో మొదటిసారిగా స్టూడెంట్లు గొల్లన
 నవ్వారు....ఇదివరకు స్టూడెంట్లు తనని లైక్ చేస్తారని కొంత గర్వంగా
 వుండేది....ఈ రోజుతో అది ఉత్తభ్రమేనని తేలిపోయింది....రఘు
 పతికి తనంటే కొంత గౌరవం ఉందనుకునేవాడు.... కాని అతడికి తనంతే.
 ఈర్ష్య, ద్వేషం తప్ప ఏమీలేవు. తనంటే ఎవడికీ గౌరవంలేదు. అందరికీ

తేలికభావమే.... అసలు చేసికొన్న భార్యకే తనంటే గౌరవం లేకపోతే బయటవాళ్ళ కెందుకుంటుంది తనంటే సావిత్రికి ఎంత తేలికభావం.... తనో పిచ్చివాడనుకుంటుంది కాబోలు సావిత్రి తనని విడిచేసి ఎవరితో నైనా లేచిపోతే మళ్ళీ అదే.... నాస్టీథాట్.... లేచిపోతే.... ఈ పిచ్చివాడితో కాపురం చేసేదేమని లేచిపోతుందా? తన చిన్నప్పుడు తన ఊళ్ళో సోమయ్య—అమాయకుడు వాడి భార్య లేచిపోవటం.... “సోమయ్య అమాయకుడు .... చేతకాని వాడు .... అందుకే అది లేచిపోయింది” అన్నారంతా. తన నలాగే అంటరేమో .... లేచిపోతుందా .... తనకి తెలియకుండానే పళ్ళు కొరికాడు. లేచిపోతుందా? చంపేస్తాడు.... తనంటే ఏమనుకుంటుందో.... తన తడాఖా చూపిస్తాడు.

రాజారావు వేగంగా నడుస్తున్నాడు. ఇంక అరఫర్లాంగు నడవాలి. వెళ్లేటప్పటికి సావిత్రి ఏం చేస్తుంటుందో.... ఏ విశ్వప్రసాద్ నవలో చదువుతుంటుంది. లేకపోతే ముస్తాబౌ తుంటుంది. ఎవరికోసం.... తన కోసం కాదు. ఎవడికోసం మరి.... ఒక్కసారై నా తనకోసమని చెప్పిందా? తన కిష్టమైన పూలు పెట్టుకుందా? ‘నారాజా!’ అంటూ తనని హృదయానికి హత్తుకుందా? ఎండమావి.... సావిత్రి ఎండమావి.... తను వెర్రిగా పరుగెత్తుతున్నాడు ఆ ఎండమావి కోసం.... అలా పరుగెత్తుతోంటే తనని చూసి హాయిగా నవ్వుకుంటోంది సావిత్రి.... మరి తనకోసం కాకపోతే సావిత్రి ఎవడికోసం ముస్తాబౌతుంది.... ఏమో.... ఎవడున్నాడో.... తనకేం తెలుసు.... నాస్టీథాట్.... ఇవ్వాలన్నీ ఇట్లాంటి వెధవ భావాలే కలుతాయి. రాజారావు ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు. తను ఇంటికి వెళ్ళగానే సావిత్రి ముఖంలోకి ఆ తేలిక తనం ప్రవేశిస్తుంది.... “బొగ్గులేవి” అంటుంది. ఏదో తప్పచేసిన కుర్రాడిని యజమానురాలు అడిగినట్లుగా దట్స్.... నాన్ సెన్స్.... తనిలా భయపడుతున్నాడు. కాబట్టే సావిత్రి అలా తనమీద స్వారిచేస్తోంది. ఎందుకు తను భయపడటం.... గోలపెట్టుకోవటం దేనికని.... నాగరికత. సభ్యత, సంస్కారం, డెలికసీ, ప్రీలపట్ట తనకుండే గౌరవం.... ఇవన్నీ అడ్డొస్తున్నాయి. ఇవన్నీ ఉత్త నాన్ సెన్స్.... తన అసమర్థ తను కప్పిపుచ్చుకోవటానికి తను కల్పించుకున్న బుర్రఖాలు.

తన ఇల్లు దూరంగా కన్పిస్తోంది. బయట ఒక రిజ్జ నిలిచివుంది. సావిత్రి రిజ్జవాడితో మాట్లాడుతోంది.... అకస్మాత్తుగా రాజావూ బుర్రలో ఏదో మెరిసింది. ఔను.... సావిత్రి ఒకసారి తనతో చెప్పింది. ఆ “రిజ్జ వాడంటే తన కిష్టమని” ఏదో బ్రహ్మాండమైన రహస్యం తెలిసినట్లని పించింది. ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నారు. వాడు నల్లగా, మొద్దుగా కండలు తిరిగి నల్లరాతి విగ్రహంలా.... వాడితో పోట్లాడితే తను గెలువగలడా? సావిత్రి నవ్వుతో మాట్లాడుతోంది. (తనతో ఎప్పుడు అలా హాయిగా నవ్వుతూ మాట్లాడలేదు సావిత్రి) తనలో ఏదో వెర్రి ఆవేశం ఉవ్వెత్తున లేచింది. వాళ్ళిద్దరూ తనని చూశారు. వెంటనే సావిత్రి ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. వాడు రిజ్జ తొక్కుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. వాళ్ళు తనని చూడగానే వెంటనే అలా వెళ్ళిపోవటం.... ఆ దృశ్యంలో దగా, మోసం, కుట్ర స్పష్టంగా కన్పించాయి వాళ్ళిద్దరూ తన కళ్ళలో కారం జల్లుతున్నారని పించింది.... ప్రొద్దుటి నుండి మండుతున్న తన హృదయం మీద ఆ దృశ్యం పెట్రోల్ ని పోసింది.... విసురుగా ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. తనేం చేస్తున్నాడో, తనేం మాట్లాడుతున్నాడో తనకి తెలియటం లేదు. ఇప్పుడు అతనొక భయంకర జ్వాల

“వాడితో ఏం మాట్లాడుతున్నావ్”

“ఏముంది..... ఏమీలేదు.” అదే ఆ కంఠంలో, ఆ చూపులో ఎప్పుడూ ఉండే ఆ తేలికతనం, ఆ అహంకారం, ఆ నిర్లక్ష్యం....

“ఏమిటా తలబిరుసు.... అడిగిందానికి సమాధానం చెప్తావా లేదా?” గట్టిగా అరచాడు.

“ఎందుకలా అరుస్తారు.... తాగొచ్చినవాడిలాగ”

“ఔను.... ఇవ్వొక్క తాగే వచ్చాను”

సావిత్రి చెంప చెళ్ళుమంది—ఆమె పరిస్థితి అర్థంచేసుకునేలోగానే యింకో చెంప — సావిత్రి తప్పించుకోబోయింది — తన బలమంతా కేంద్రీకరించి అతన్ని వెనక్కితోసింది. అతడు క్రిందపడబోయి నిలదొక్కుకున్నాడు—దానితో అతడింకా రెచ్చిపోయాడు—యింకా విజృంభ

భించాడు. సావిత్రి మూతిమీద గుద్దాడు పెదవిపగిలి రక్తం కారింది....
 కొప్పువట్టుకొని ఈడ్చాడు.—జాకెట్ లాగాడు—గోర్లుగుచ్చుకొని రక్తం
 కారింది—గొంతు నులిమాడు....తల గోడకేసి బాదాడు....తనివితీరా
 చెంపలు వాయిచాడు—కుప్పలా కూలిపోయింది సావిత్రి....బూటు
 కాలిత్ తన్నాడు .... సావిత్రి కుప్పలా కూలిపోయింది ... అతడు
 ఆగాడు. సావిత్రి రామయ్య భార్యలా గొల్లుమని యేడ్వటం లేదు.
 అసలు సావిత్రికి స్పృహ ఉన్నట్లు లేదు. సావిత్రి ముఖంకేసి చూశాడు.
 సావిత్రిలో ఎప్పుడూ తనకి కన్పించే అ తేలికతనం, అహంకారం,
 నిర్లక్ష్యం లేవిప్పుడు...జాలిగా. దీనంగా, హీనంగా, నిస్సహాయంగా,
 వేటగాడి రైఫిల్ గుండుకి గురైన లేడిలా ఉంది. సరిగ్గా సావిత్రిని
 అలా చూడాలనుకున్నాడు—ఆ కోరిక తీరింది. గుండెల బరువు తీరింది....
 నిట్టూర్చాడు రాజారావు.

సావిత్రి ఆ రిజ్జావాడితో బొగ్గులబస్తా తెప్పించిందని రాజారావుకు
 చాలా ఆలస్యంగా తెలిసింది.